

ת"פ 32416/09/16 - פלונית נגד מדינת ישראל פרקליטות מחוז דרום - פלילי

בית משפט השלום בבאר שבע

05 דצמבר 2018

תפ"ק 32416-09-16 מדינת ישראל ואח' נ' פלונית

בפני כב' השופטת דרורה בית אור, עמיתה
פלונת ע"י ב"כ עו"ד בני גריקו, סנגוריה ציבורית נגד מדינת
מבקשת/נאשמת
ישראל פרקליטות מחוז דרום - פלילי
משיבה/מאשימה ע"י עוה"ד אותם יוחנני והמתמחה מאיה סתיו

קצינת המבחן: טל אמיר

החלטה

בפני בקשת הנאשמת לדחות את מועד שמיעת הטיעונים לעונש לעוד 3 חודשים, על מנת לאפשר לנאשמת להמשיך לשהות בהוסטל אסירות משוחררות שבו נקלטה ביום 2018.

למען הסדר יובהרו מספר עובדות:

ביום 26.3.18 הוחלט על סיום ההליכים של הנאשמת בבית המשפט הקהילתי, הכל כמפורט בפרוטוקול מיום 26.3.18. יובהר כי שירות המבחן הוא שהמליץ על סיום ההליכים של הנאשמת בבית המשפט הקהילתי. בקליפת אגוז - העילה להחלטה על סיום ההליכים בבית המשפט הקהילתי היתה פתיחת תיק פלילי חדש בשנת 2018.

בסיום הדיון ביום 26.3.18 נקבע מועד ליום 9.4.18 לצירוף תיקים. הדיון התקיים במועד וצורפו 12 תיקים לתיק שבנדון, סה"כ תלויים ועומדים לנאשמת 13 תיקים פליליים.

עוד בסיום הדיון מיום 26.3.18 נקבע מועד לטיעונים לעונש ליום 7.5.18.

שירות המבחן הגיש ביום 28.4.18 תסקיר סיכום תהליך, בו הוא ממליץ בין היתר להשית על הנאשמת מאסר בפועל לתקופה לא ממושכת לצד מאסרים מותנים.

הטיעונים לעונש נדחו, פעם אחר פעם, בעיקר לבקשת הסנגור, ובהסכמתה האדיבה של המאשימה. טעמי הדחייה היו - לשם קבלת חוות דעת ממונה על עבודות שירות, לשם קבלת חוות דעת פסיכולוגית וקרמינולוגית, לשם חקירת

הקרימינולוגית, הכל כמפורט בפרוטוקולים ובהחלטות ביניים שניתנו.

ביום 25.11.18 ביקש ב"כ הנאשמת לקבוע דיון תזכורת, על מנת לעתור לדחיית מועד הטיעונים לעונש ב - 3 חודשים. ב"כ המאשימה הסכימה לקביעת מועד תזכורת אך הדגישה כי עמדתה היא קביעת מועד לטיעונים לעונש.

דיון התזכורת נקבע ליום 27.11.18 והתקיים במועד.

לקראת הדיון שנקבע ליום 27.11.18 הגיש שירות המבחן תסקיר, שנושא את הכותרת סיכום תהליך משלים, שתאריכו 17.11.18 (להלן: "התסקיר המשלים").

עד כאן באשר לעובדות.

בדיון ביום 27.11.18 חזר ב"כ הנאשמת על בקשת דחיית הטיעונים לעונש ב - 3 חודשים וזאת עקב שינוי נסיבות בתיק שהינו כניסתה של הנאשמת לטיפול בהוסטל לנשים משוחררות (להלן: "ההוסטל"). לדבריו בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין תשל"ז 1977 סעיף 40ד. (להלן: "סעיף 40ד."), יש להעתר לבקשת הנאשמת להשתלב בהליך שיקום, על מנת לאפשר לבית המשפט, במידה וישתכנע שהנאשמת השתקמה או יש סיכוי שתשתקם, לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע עונשה של הנאשמת לפי שיקולי שיקומה.

ב"כ הנאשמת מבסס את טיעוניה על המלצת שירות המבחן בתסקיר המשלים. (על כך בהמשך).

ב"כ המאשימה בטיעוניה הבהירה כי המאשימה מתנגדת להמלצת שירות המבחן בתסקיר המשלים ומבקשת לקבוע התיק לטיעונים לעונש.

לטענת ב"כ המאשימה, הנאשמת נכשלה בתהליך חרף טיפול ארוך ואינטנסיבי בבית המשפט הקהילתי. לטענת ב"כ המאשימה, החרג לתיקון 113 בענין השיקום לא חל בעניינה של הנאשמת, מאחר והוא מדבר על נאשם שהשתקם או שיש סיכוי שישתקם. משהופסק ההליך בבית המשפט הקהילתי עקב כישלון השיקום, לא חל החרג ויש לגזור את העונש באופן ענייני.

המאשימה מבקשת לקבוע את התיק לטיעונים לעונש לאלתר.

קצינת המבחן מציינת בתסקיר המשלים, בענין השתלבותה של הנאשמת בהוסטל כי שירות המבחן "רואה עצמו מחוייב מבחינה ערכית, מוסרית ומקצועית למצות את כל האלטרנטיבות השיקומיות, טרם ימליץ על מאסר בפועל". לדבריה "מנקודת מבטו של שירות המבחן יש בשילובו של אדם במסגרת טיפולית סגורה ומפוקחת

באופן אינטנסיבי כדי לענות גם על האינטרס הציבורי שהוא לא רק הגנה זמנית על הציבור מפני הישנות עברות, אלא עריכת תהליך שיקום מקיף ושורשי אצל עובר החוק אשר יש לו פוטנציאל למנוע הישנות עברות והמשך סיכון לחברה, לאחר שחרור ממאסר ולא רק בתקופת המאסר עצמו".

לאור זאת ממליצה קצינת המבחן על דחיית הטיעונים לעונש לצורך עריכת ניסיון טיפולי במסגרת ההוסטל בשלושה חודשים.

דין והכרעה

עיינתי בפרוטוקולים של דיוני בית המשפט במשך כל התקופה מאז הצטרפה הנאשמת לבית המשפט הקהילתי, כן עיינתי בכל תסקירי שירות המבחן שצורפו, בבקשות המנומקות של באי כח הצדדים ובהחלטות שניתנו בעניינה של הנאשמת במהלך התקופה, בבקשות הנאשמת לעליה בשלבים.

מדובר בנאשמת שתלויים ועומדים כנגדה 13 תיקים של עבירות שביצעה בין השנים 2013 - 2017. לנאשמת עבר פלילי מעורבותה עם החוק החלה בגיל 23. לחובתה הרשעות בעבירות מרמה והונאה ואלימות. ואף הושת עליה מאסר בעבודות שירות.

הנאשמת השתלבה בבית המשפט הקהילתי ביום 21.11.16 .

מדובר בנאשמת שסיפור חייה קשה ומסובך, שראשיתו בטראומה עקב פגיעה מינית מצד אביה בהיותה בת 5. עקב הפגיעה הוצאה מבית הוריה, טופלה במסגרות טיפוליות שונות, כולל אישפוזים במרכזים לבריאות הנפש. תסקירי שירות המבחן מפרטים בהרחבה את רצף חייה הטלטלות והפגיעות, פזיות ונפשיות שעברה. קצינת המבחן אומרת בתסקיר העומק מיום 17.1.17 כי: **"..התרשמנו כי פלונית גדלה בסביבה משפחתית בה הדמויות ההוריות התקשו להוות עבורה מקור לתמיכה רגשית ופיזית ולספק לה הגנה ולא זו בלבד אלא אף הסבו לה פגיעות אשר השפעתן על התנהלותה ניכרת לאורך כל חייה וגם כיום..."**.

בתסקיר סיכום תהליך מיום 28.4.18, אומרת קצינת המבחן (עמ' 4) **"בהתאם לתמונה מורכבת זו, דרכי ההתערבות במקרה של פלונית ובהתאם לאופן פעולתו של בית המשפט הקהילתי, כללו תכנית רחבה רב מערכתית כמתואר, אשר כוונה לספק מענים שונים במקביל: טיפול רגשי, התייחסות לבריאות נפשית, תעסוקה, הורות, תרבות פנאי, הסדרת חובות, מיצוי זכויות וחיפוש אחר פתרונות דיור."**

הנאשמת השתלבה בהליכי השיקום ובמשך תקופה לא קצרה התנהלותה היתה תקינה והיא התקדמה בתהליך, כדברי קצינת המבחן בתסקיר סכום תהליך (עמ' 3): **"לראשונה בחייה היא התנסתה בקשר, במערכת יחסים, אשר לא היתה כרוכה במתן תמורה ובניצול, פלונית חוותה לאורך תקופה ארוכה קשר עם צוות נרחב שהאמין ביכולות**

שלה ובמסוגלות שלה לערוך תהליך שינוי בחייה, זאת בניגוד למסרים אשר קיבלה מסביבתה לאורך חייה כי העבר שלה מסמן את עתידה וסיכוייה לשינוי פחותים עד כדי לא קיימים."

יחד עם זאת וחרף הטיפול המקצועי והמייטבי שבו היתה משולבת, פלונית ביצעה מספר עבירות לאורך השתתפותה בבית המשפט הקהילתי, מה שהביא את שירות המבחן להמליץ על סיום ההליכים ביום 26.3.18 ולקבוע מועד לטיעונים לעונש.

על רקע האמור לעיל ולאור השתלשלות העניינים כפי שפורט בפרק העובדות, הגיעה בקשת ב"כ הנאשמת לדחות את הטיעונים לעונש על מנת לאפשר לנאשמת להמשיך ולהשתלב בהוסטל בהליך שיקום, בהתאם לחריג שבסעיף 40ד. לחוק העונשין, והתנגדות הפרקליטות לבקשה זו, בשל כך שלטענתה החריג של סעיף 40ד. לא חל ויש לקבוע מועד לטיעונים לעונש לאלתר.

לא בכדי מצאתי לנכון לצטט מתוך תסקירי שירות המבחן וזאת לאחר שעיינתי בהם פעם אחר פעם.

לא בכדי קצינת המבחן חזרה בה מהמלצתה לסיום ההליכים, וכמליצה בתסקיר מיום 17.11.18 על דחיית הטיעונים לעונש, לצורך עריכת ניסיון טיפולי במסגרת ההוסטל למשך 3 חודשים.

עניינה של הנאשמת מורכב וקשה. פלונית מטופלת למעלה משנתיים בבית המשפט הקהילתי ועשתה שינוי משמעותי לטובה בחייה וזאת לראשונה. פלונית היתה משולבת לאחרונה במשך תקופה של 5 חודשים במקום עבודה שהינו הוסטל לנפגעי נפש וזכתה להערכה רבה. במהלך התקופה חל שיפור בקשר של פלונית עם ילדיה. פלונית הגיעה לכל הפגישות בשירות המבחן ושיתפה בקשייה. השתלבה בכל הפעילויות של בית המשפט הקהילתי שכללו סיוע בארגון אירועים שונים, התנדבות בימי המעשים הטובים וכן התנדבות עצמאית שלה בהוסטל ועוד.

מכאן אני למדה כי הליכי השיקום של פלונית בבית המשפט הקהילתי חוללו שינויים לטובה בתחומים רבים בחייה, והיא מראה על יכולת של התמודדות. אמנם פלונית כשלה מספר פעמים וחזרה ובצעה עבירות מרמה, אך אין בכך כדי לאיין באופן מוחלט את ההישגים אליכם הגיעה חרף קשיים מרובים. לא ניתן לאמר כי אפסו סיכוייה לשיקום ואין מקום להפעלת החריג שבסעיף 40ד. לחוק העונשין.

בע"פ 8092/04 ישראל חביב נ. מדינת ישראל (בהחלטה מיום 19.10.04 לאפשר למבקש להשתלב בהליכי שיקום) אומר כב' השופט טירקל: **"אולם המשפט הפלילי עניינו חיו של אדם, ואף חייהם של הסובבים אותו, ולפעמים חובה עלינו לחרוג מגדרם של כללים מקובלים. התרשמתי כי למבקש - שהוא כבן 34 שנים - נפתחו עתה, ככל הנראה בפעם הראשונה בחייו, שערי תשובה. אחרי שנות ילדות ונערות שבמהלכן לא זכה בחינוך ובתמיכה אוהבת, הגיע למסגרת תומכת שהוא נענה לה. ככל הנראה בפעם הראשונה בחייו, מחזיק הוא ביד המושטת לעזרתו ומבקש לצאת מיוון המצולה שבה שקע. היום קשה מאד ואולי אי אפשר לחזות את סופו של התהליך, אולם אחרי תקופה של שנה ושלושה חודשים של התקדמות, סבורני שיש יסוד לתקווה. על כך כתבתי במקום אחר כי בשל התקווה שלעולם אין להתייאש ממנה, יש להעניק הזדמנות נוספת... אם ידחה איפה ביצוע**

גזר הדין יתכן שבינתיים יעלה המבקש על דרך הישר. אז יצא כמובן המבקש נשכר, אך גם החברה תצא נשכרת..... זאת ועוד באיזון בין הנזק העלול להיגרם לציבור אם ימשך עיכוב הביצוע - בשל החשש שהמבקש יעבור עבירות נוספות בזמן שהייתו בקהילה הטיפולית - לבין הנזק העלול להיגרם למבקש ולציבור, אם יופסק התהליך הטיפולי, נראה לי שהחשש מפני הנזק האחרון גובר."

מכל האמור לעיל מצאתי כי יש לדחות את הטענות לעונש ולאפשר לנאשמת להשתלב בהוסטל למשך 3 חודשים על מנת לבחון את שיתוף הפעולה שלה ויכולתה להפיק מהטיפול.

הצדדים יקבעו מועד לתזכורת בבית המשפט הקהילתי לקראת תום 3 החודשים.

עותק החלטה זו ישלח לבאי כח הצדדים בדואר רשום.

ניתנה היום, כ"ז כסלו תשע"ט, 05 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.